

Infància

Famílies... parlem-ne

M. Jesús Comellas

“Em vols parlar bé, sisplau?”

¿U s heu fixat mai en quina sensibilitat té la canalla de captar no només les paraules sinó sobretot el to de veu i el ritme quan parlem entre nosaltres i, especialment, quan els parlem? Segurament ho fem amb molt respecte, però en molts moments hi ha una certa impaciència que es tradueix en un missatge més contundent, més ràpid i també amb algunes paraules afegides: “Altra vegada?!”, “T’ho dic cada dia i ja hi tornem a ser”, “Quan ho aprendràs?” I un llarg etcètera de frases curtes i força contundents.

És cert que ho fem sense cap ànim de faltar al respecte, però potser tenim la sensació que parlant amb contundència ens entendran millor, obtindrem resultats més ràpids i fàcilment més estables. Però... potser no és ben bé el camí i cal trobar altres maneres d’afavorir que la distància que hi ha entre una criatura i una persona adulta no sigui percebuda com a poc respectuosa, malgrat que en algunes situacions gairebé ho vegem inevitable, per obtenir una millor resposta.

Però cal valorar el moment i el context. Potser estan jugant i, en aquell moment, estan en una altra idea i no poden sentir la necessitat de fer... Potser demanem i exigim donant massa informació i seria més fàcil fer evident el que demanem: “Cal endreçar les sabates”. I que siguin ells qui les hagin de buscar, trobar i endreçar, i no nosaltres.

La impaciència és nostra i no és fàcil que trobem el màxim de tranquil·litat possible per fer la demanda. De la mateixa manera que nosaltres els demanem que parlin bé quan ens demanem una cosa, i que els expliquem que potser hauran d’esperar per tenir-la, nosaltres també hem de saber com els demanem que facin les coses. Perquè ells també tenen impaciències i també busquen formes contundents de demanar.

Però de fet, i en el fons, és molt interessant que puguin posar paraules i mostrar que tenen una gran sensibilitat per entendre els diferents estats de tensió i les actituds que es tradueixen en com parlem. Paga la pena, per tant, afavorir que puguin explicar com viuen aquestes situacions quotidianes i mostrar aquesta sensibilitat. Serà un bagatge important per afavorir la bona comunicació a casa i a fora, amb les persones adultes i amb els iguals.

Maria Jesús Comellas és doctora en psicologia i pedagoga

Com mola llegir!

La lectura divertida

Sant Jordi és un gran moment per sortir amb ells a tafanejar llibres. Pot ser un primer pas perquè descobreixin **el plaer de llegir**

MARTA ESPAR
FOTO: CÈLIA ATSET

Quan la Clara Martinell i les seves dues filles surten a passejar o a fer algun encàrrec per la seva vila, Banyoles, l’aparador de la Llibreria L’Altell acostuma a ser parada obligatòria. A la Jana, de 8 anys, i a l’Aina, de 5, els agrada aturar-s’hi i mirar les portades dels contes que Irene Tortós, la seva llibretera, ha col·locat en els últims dies. “Quan hi entrem, acostumen a anar cap a la Irene per explicar-li si els ha agradat l’últim conte que ella els va recomanar”, explica la mare, que assegura que en els seus 8 anys de vida són comptats els dies que no els hagi explicat un conte abans d’anar a dormir. I ara que la Jana és més gran i comença a llegir sola, intenta llegir en paral·lel amb ella alguna de les noves històries per poder comentar-les. La petita encara mira un conte il·lustrat amb la mare o el pare i la germana.

“És més que explicar un conte, compartim i comentem una història i moltes coses més”, narra la Clara, que durant uns anys va treballar de llibretera. Ho diuen llibreters, editors, pares i mestres: llegir és compartir, llegir és imaginar el que la imatge no permet, i si a un nen no li agrada la lectura és perquè no ha trobat el seu llibre.

Així doncs, ¿com podem ajudar a seduir els nanos perquè quedin atrapats per la lectura? Ara que tota mena de dispositius electrònics envaeixen les llars, ¿com podem fer que els llibres continuïn habitant tots els racons de casa? La mare de la Jana i l’Aina ho té molt clar: “Passant-nos-ho bé llegint amb els fills... La resta ve si els acompanyes i els ajudes a triar, tenint en compte els seus gustos i personalitat”.

Paula Jarrin, directora de la llibreria especialitzada infantil i juvenil Al·lots de Barcelona, sempre deixa que els nanos remenin al seu establiment. Jarrin està convençuda que “el més important per engrescar els nens amb la lectura és que vegin els seus adults llegir i gaudir de la lectura i també fer-ho amb ells”. Per aquest motiu, pensa que és un error abandonar la lectura compartida amb ells a partir dels sis anys, ja que és essencial buscar punts de trobada. Potenciar algunes activitats entorn de la lectura, com l’habitual *Explica’m un conte* que s’organitza a moltes llibreries, obre moltes portes a la seducció. “Quan puc portar un il·lustrador acaba sent un moment màgic, perquè mentre s’explica el conte ell dibuixa i tots, tant els nens com els pares, queden bocabadats!”, assegura Irene Tortós, la propietària de L’Altell.

Tocar, llegir, somniar

I per saber de primera mà que llegir és molt divertit, són molts els llibreters, pares i editors que recomanem marcar a l’agenda familiar anual una passejada per Món Llibre, el festival de literatura per a nens i nenes organitzat per l’Institut de Cultura de l’Ajuntament de Bar-

.....
“Compartim i comentem una història i moltes coses més”, diu la Clara, mare de dues nenes

.....
“És important que vegin els adults llegir i fer-ho amb ells”, diu la llibretera Paula Jarrin

celona i que es va celebrar el cap de setmana passat al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) i el Macba. Hi ha nens que guarden amb mesos d’antelació el llibre que portaran per bescanviar per un altre al mercat d’intercanvi del festival, per exemple. Però la diversió va més enllà: entrar en una casa *àrtica* o en una biblioteca màgica, o veure un llibre digital gegant que parla sol i que fa viatjar petits i grans, junts i ben acompanyats, per un món que associa la festa amb la lectura.

Marta Almirall, directora de Món Llibre, que aquest any va celebrar la desena edició, insisteix que el festival pretén “estimular la lectura de manera subliminal i crear l’entorn màgic necessari per evitar la frase «Oh, quin pal, un altre llibre!»”. A més a més, explica Almirall, el festival es converteix en una plataforma ideal perquè els pares trobin assessorament sobre com estimular la lectura a casa, un tema que també dominen molt bé les bibliotecàries.

Punt de referència

A Pareds del Vallès, la biblioteca infantil i juvenil Can Butjosa ha guanyat diversos premis per haver fet que la lectura sigui un puntal per als nens de la població. ¿El secret? El Pla de Lectura que impulsa aquesta biblioteca ha teixit, per exemple, una complicitat amb les escoles i instituts de Pareds que ja fa més de dues dècades que dura: les bibliotecàries o un contingut visiten cada mes tots els nanos de primària i fins a segon d’ESO. Fins a quart els expliquen un conte i en deixen 3 o 4 perquè els nanos triïn si el volen llegir o no durant el mes següent. A cinquè i fins a segon d’ESO muntan una tertúlia literària també mensual i deixen

TOT UN MÓN. A Món Llibre la canalla va poder descobrir llibres nous i intercanviar els vells.

PUNT DE TROBADA. Criatures, pares i professionals es van aplegar el cap de setmana passat a Món Llibre, el festival de literatura infantil de referència.

Per Sant Jordi
5 propostes

- **0 a 108 anys**
A la cuina, de nit.
Maurice Sendak,
Ed. Kalandraka.
Recomanat per Paula Jarrin (www.libreriaallots.com).
- **A partir de 3 anys**
Sóc un artista.
Marta Altés,
Editorial Little Blackie Books.
Recomanat per Ricardo Rendón (www.abracadabralibres.com).
- **De 5 a 8 anys**
Missió Trobairitz.
Cinta Arasa i Ignasi Blanch,
Ed. Animallibres.
Recomanat per Irene Tortós (www.laltell.cat).
- **A partir de 7 anys**
Mandela.
Kadir Nelson,
Ed. Joventut.
Recomanat per Fe Fernández Villaret (www.lespolsada.cat).
- **Per a totes les edats**
El senyor Bello i l'elíxir blau.
Paul Maar,
Viena Edicions.
Recomanat per Oblit Baseira (www.casaanitalibres.com).

també 3 o 4 volums en préstec col·lectiu i voluntari. “Al llarg de l’any, qualsevol nen té la possibilitat de llegir entre 0 i 35 llibres”, explica Gisela Ruiz, directora d’aquesta biblioteca.

El pla és també una manera de permetre descobrir la lectura als nens i joves les famílies dels quals no es poden permetre comprar gaires llibres. Per seduir els nanos, Ruiz considera que és molt important conèixer bé els gustos i les capacitats de la criatura i oferir-los una adequada variabilitat de gènere i tipologia. “Per exemple, als nens els agrada molt també la poesia –explica la biblioteca-

ria- i també es pot treballar el còmic i no només la novel·la”. “Estem assistint a l’edat d’or dels contes, amb una variabilitat i qualitat enorme tant de textos com d’il·lustracions”, assegura Ruiz.

Però, i què passa amb els adolescents? L’editorial La Galera, que dirigeix Iolanda Batallé, ha editat dos llibres que estan arrasant: *Adolescents.cat*, *el manual* i *Com triomfar a YouTube*. Segons l’editora, “cal esbrinar, primer de tot, on són ells i què els interessa i, després, buscar com atrapar-los”. La llibretera Irene Tortós afegeix una observació fruit de la seva experiència:

.....
“Cal esbrinar què interessa als adolescents i com atrapar-los”, diu la directora de La Galera

“Sovint els joves en edat adolescent perden tot l’interès per la lectura, ja que els apareixen com un raig uns altres interessos molt més potents. Ara bé, també tinc comprovat que els que en edat més jove eren bons lectors, un cop han passat el xarampió de l’adolescència, tornen a agafar la lectura amb el mateix interès i intensitat que ho feien abans”.

I és que, malgrat el bombardeig digital, segons Batallé, un bon llibre continua necessitant el mateix de sempre: una bona història. *Els llibres d’A*, escrit per Josep Lluís Badal, amb il·lustracions de Zuzanna Celej i editat

per La Galera, sembla que reuneix tots els ingredients i està en boca de molts llibreters i lectors majors d’11 o 12 anys. Batallé, la seva editora, explica la recepta màgica: “Té una barreja potent de totes les lectures amb les quals hem crescut els pares, com Verne, Stevenson i altres clàssics, amb tots els ingredients corresponents d’aventures i somnis, però també del món màgic de Nàrnia, que tant els agrada”.

Contra la consola

I per què llegir en un món dominat per la cultura audiovisual? Seria l’última gran pregunta. Montse Ingla, editora

d’Arcàdia, amb molts anys d’experiència, acaba de treure juntament amb el seu company d’editorial, Antoni Munné, la col·lecció *La Meva Arcàdia*, amb títols com *L’últim violí*, d’Anna Manso i Gabriel Salvadó. “Un bon llibre ha de proposar una història ben explicada que engresqui i atrapi el lector, però que també generi interrogants que li permetin anar més enllà”, explica Ingla. I conclou: “No hi ha literatura sense idees. L’esperit crític s’estimula a partir de la interrogació sobre la realitat, la que és tangible i la que ens ofereix la ficció. I això val per a petits i grans”. —

Mas Pagès

Colònies d’estiu 2014
Per a nens i nenes de 4 a 14 anys

inscripció abans del 30 d’abril:
5% de descompte.

golf, anglès, música, piscina, cabanes, vetllades, grans jocs